

Paradigma asigurării calității educației, comparativ în statele: Marea Britanie, Franța, Republica Moldova

*Natalia Carabet, dr., conf. univ.
Vasile Chirilov, lector superior*

Summary

Article addresses quality of education preschool in 3 member. It is proposed a comparative analysis of education preschool. Analysis is based on historical aspects of the laying down of education preschool in the countries referred to. Reference is made to the documents by the State governing the education of the children of gear nursery. Describe some standards of education for the preschool. These specificities are analyzed preschool children's education. The article speaks about the need for the training of staff for education nursery, front requirements the frames in education nursery.

În 1990, la Jomtien, Tailanda, s-a lansat o nouă direcție a politicilor educaționale în lume: EDUCAȚIA PENTRU TOȚI! Acest motto a fost preluat în 1994, la Salamanca, unde „educația pentru toți” a fost definită ca „acces la educație și calitate a acesteia pentru toți copiii”, obiectiv care presupune asigurarea posibilităților participării la educație a tuturor copiilor [2], indiferent de cât de diferiți sunt ei și se abat prin modelul personal de dezvoltare, de la ceea ce societatea consideră a fi normal.

Marea Britanie – o țară cu un nivel de cultură înalt și tradiții stabilite. Sistemul educațional britanic este considerat unul dintre cele mai puternice în lume, programele britanice corespund celor mai înalte standarde. Educația preșcolară în Marea Britanie a apărut datorită mișcării ajutorării copiilor din familiile de muncitori. În anul **1816** Robert Ouan a deschis prima grădiniță de copii pentru angajații de la fabrica sa. De asemenea, în Marea Britanie [2] mai există o variantă pentru preșcolari – *Pres School*. Este o organizație înregistrată, cu care conduce guvernul ales din părinți. A face parte din acest „guvern” este foarte prestigios, anume pentru tați. În *Pres School* copiii se găsesc aproximativ timp de 2-2,5 ore pe zi. Ei se joacă, comunică unul cu altul, cântă, citesc poezii, învățând culorile, cifrele și literele. În camera de grupă sunt amplasate măsuțe, pe care se găsesc variate jucării și materiale didactice, preșcolarul avînd posibilitatea de a-și alege activitatea preferată sau ceea ce prezintă interes pentru el la momentul dat. La opt copii se revine un educator, cu calificarea corespunzătoare. Din **1997** în Britania se desfășoară reforma educație timpurii [5]. Pînă atunci educația și îngrijirea copiilor mici nu era sistematizată – instituția preșcolară avînd posibilitatea de a oferi diverse servicii, ceea ce a provocat desiminarea metodelor „unicale” ce nu făceau parte din sistem. Calitatea serviciilor educaționale varia, deși educația britanică a copiilor cuprinși cu vârsta 3-4 ani avea o reputație dintre cele mai bune în Europa. Reforma era orientată spre elaborarea cursului educațional unic pentru copiii de 3-4 ani. În instituțiile preșcolare britanice, majoritatea timpului copiii se ocupă de sine stătător, educatorul fiind observator. Doar 15 % din timp este oferită educatorului pentru activitatea de învățare cu grupul de copii. Activitatea se desfășoară în microgrupuri, care sunt compuse din copii cu același nivel de dezvoltare. Astfel în practică este implimentat principiul respectării tempoului dezvoltării preșcolarului. În grădinițe se acordă o atenție deosebită jocurilor de rol, desenului și construirii atît pentru dezvoltare, cît și pentru diagnosticarea nivelului de dezvoltare psihică a copilului. Preșcolarii trebuie să se joace cît mai mult, însă obiectivele din domeniul matematicii și literaturii nu le lasă prea mult timp. Spre

exemplu, la nivel gramatical, un copil de cinci ani trebuie să poată:

- Să determine sunetele la începutul și la sfârșitul cuvântului.
- A diferenția sunetele de litere.
- A cunoaște toate literele alfabetului.
- A citi cuvinte și propoziții scurte.
- A scrie numele său.
- A folosi cunoștințele fonetice pentru scrierea cuvintelor.

Similar Mării Britanii, **Franța** – una dintre țările europene, cu lungă tradiție în dezvoltarea învățământului preșcolar. Totodată, Franța este prima țară în care a fost deschisă creșe și unde ideea educației colective a primit o dezvoltare (epoca Comunei de Paris). Preșcolarii francezi frecventează așa-numitele „*L'école des parents*”. Aceste școli au apărut la sfârșitul veacului **XIX** și se deosebeau de alte instituții de învățământ, cu cerințele sale față de pedagogi, care trebuiau să dețină calificarea specială. Din an în an, cerințele se măreau și către anii **1940**, angajații erau obligați să dețină grad nu mai jos de bacalaureat. Din **1972**, „*L'école des parents*” intră în componența școlilor primare, unde educația este determinată de programe și obiective statale. În cadrul școlii primare, *L'école des parents* unește copiii de 2-5 ani (grupa mică, medie, mare); copiii de 5-7 ani, mai întâi de toate, trec cursul de pregătire și mai apoi cursul elementar al științelor precise. La începutul anului **1997**, sistemul educațional se reformează: începe studierea limbilor străine. O atenție deosebită se acordă studierii calculatorului. Dar francezii n-au tedița de a se refuza de la tezaurul din domeniul educațional, în deosebi de promovarea cunoștințelor enciclopedice. Domeniile învățământului preșcolar francez sunt formulate ca și *competențe generale*. Se poate face o corespondență între domeniile curriculumului preșcolar din Republica Moldova și competențele de bază din „*Les programmes officiels*”.

Pentru *evaluarea rezultatelor* învățării în grădiniță, programul francez oferă, pentru fiecare domeniu fundamental, *criterii* de evaluare sub forma unor *competențe dezirabile* la sfârșitul grădiniței. Rezultatele învățării din grădinița franceză sunt frecvent aduse la cunoștința părinților prin intermediul unui *livret de evaluare* (introdus din **1971**), iar evaluarea se realizează prin observație curentă, pe baza unor grile de evaluare în care sunt trecute toate competențele enunțate. Ceea ce este interesant, este faptul că însuși copilul, ajutat de cadrul didactic, este pus în situația de a se autoevalua, deoarece în acest dosar de evaluare și de progres, o rubrică este destinată copilului.

Republica Moldova a revăzut metodologia și politicile educaționale cu privire la educația preșcolară. În acest context au fost adoptate Curriculumul de educație a copiilor de vîrstă timpurie și preșcolară, alte documente reglatorii pentru educația preșcolară. Pentru a spori calitatea educației preșcolare s-au propus posibilități reale nu doar de formare la cursurile de perfecționare, ci și prin cursuri de reciclare (pentru specialiștii cu studii superioare nepedagogice sau de alte profile de nespecialitate). Cu cît mai mult e apreciată personalitatea, cu atît mai mult e dezvoltată țara. Luînd în considerație acest aspect, e necesar de menționat că evoluția calității educației în instituția preșcolară în țara noastră este o problemă actuală, care necesită o abordare primară, o schimbare a mentalității [1].

Paradigma specificată a educației preșcolare din Republica Moldova este organizată în baza

următoarelor acte:

- Concepția dezvoltării educației preșcolare din Republica Moldova. Buletin informativ, 1997.
- Strategia națională „Educație pentru toți” pe anii 2004-2015. Hotărârea Guvernului nr.410 din 04.05.03.
- Regulamentul instituției de educație preșcolară (Colegiul Ministerului Educației, Hotărârea nr. 8.5 din 16 decembrie 2010, Ordinul Ministrului Educației nr. 04 din 4 ianuarie 2011; www.edu.md.).
- Regulamentul instituției de învățământ „Grădiniță - Școală primară” (Colegiul Ministerului Educației, Hotărârea nr. 8.7 din 16 decembrie 2010, Ordinul Ministrului Educației nr. 04 din 4 ianuarie 2011; www.edu.md.).
- Regulamentul cu privire la organizarea obligatorie a pregătirii copiilor către școală de la vârsta de 5 ani (Colegiul Ministerului Educației, Hotărârea nr. 8.6 din 16 decembrie 2010, Ordinul Ministrului Educației nr. 07 din 4 ianuarie 2011; www.edu.md.).

Ministerul Educației, inițiind reforma învățământului preșcolar, a înaintat obiective concrete:

- Adoptarea standardelor educaționale și orientarea spre cercetare științifică.
- Compatibilizarea cu sistemele europene.
- Orientarea spre valori.
- Transformarea dintr-un învățământ predominant reproductiv într-unul creativ.

Ce presupun următoarele finalități:

- Asigurarea dezvoltării normale și depline a copilului de vârstă preșcolară, valorificând potențialul fizic și psihic al fiecăruia, ținând seama de ritmul propriu de dezvoltare al copilului, de nevoile sale afective și de activitatea sa fundamentală – jocul.
- Îmbogățirea capacității copilului preșcolar de a intra în relație cu ceilalți copii și adulți, de a interacționa cu mediul, de a-l cunoaște și de a-l stăpâni prin explorări, exerciții, experimentări.
- Descoperirea de către copil a propriei identități și formarea unei imagini de sine pozitive.
- Susținerea copilului preșcolar pentru a dobândi cunoștințe, capacități și atitudini necesare atît activității viitoare în școală, cît și vieții sale ulterioare în societate.

Întru asigurarea realizării obiectivelor de mai sus, s-a decurs la schimbări esențiale în ceea ce privește practicile educaționale, trecerea de la practici tradiționale la practici inovatoare.

Bibliografie

1. Achiri, I., Bolboceanu, A., Guțu, V., Hadîrcă, M., Evaluarea standardelor educaționale, Ghid metodologic, Chișinău, 2009.
2. Bocoș, M., Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune, Cluj- Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2002.
3. Bocoș, M., Teoria și practica cercetării pedagogice, Ed. a III – a, Cluj- Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2005.
4. Burlacu, N., Cojocaru, V., Management comparat, Chisinau, ASEM, 1995.
5. Huberman, A., M., Cum se produc schimbările în educație: contribuție la studiul inovației, Trad.
6. Krasnaseschi, Vl., (coord.) Evaluarea sistemelor și a proceselor educaționale, București, E.D.P., 1976.